

Oversigt (indholdsfortegnelse)

Bilag 1

Bilag 2

Den fulde tekst

Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 24. maj 2011

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring og om ophævelse af lov om Forbrugerforum

(Ophævelse af specialforbuddene mod rabatkuponer og købsbetingede konkurrencer, ophævelse af bestemmelsen om organiseret rabat, fastsættelse af regler om Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens gennemførelse og offentliggørelse af sammenlignende test samt anvendelse af anonym informationsindsamling m.v.)

[af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget. Økonomi- og erhvervsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1 og 3. Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2 og 4.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 2. marts 2011 og var til 1. behandling den 22. marts 2011. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og økonomi- og erhvervsministeren sendte den 12. januar 2011 dette udkast til udvalget, jf. ERU alm. del – bilag 116. Den 2. marts 2011 sendte økonomi- og erhvervsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget en skriftlig henvendelse fra Forbrugerrådet. Økonomi- og erhvervsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Forbrugerrådet mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 25 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. To af udvalgets spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

Samråd

Erhvervsudvalget har stillet 1 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålet i et samråd i Erhvervsudvalget den 3. maj 2011. Ministeren har efterfølgende tilsendt udvalget det talepapir, der lå til grund for besvarelsen af spørgsmålet.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af økonomi- og erhvervsministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af S og SF stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af S og SF stillede ændringsforslag og det af økonomi- og erhvervsministeren under nr. 1 stillede ændringsforslag. Såfremt det af S og SF under nr. 2 stillede ændringsforslag ikke vedtages, stemmer mindretallet for det af økonomi- og erhvervsministeren under nr. 3 stillede ændringsforslag. Såfremt de af S og SF stillede ændringsforslag ikke vedtages, vil RV ved 3. behandling stemme for lovforslaget, medens S og SF vil stemme imod lovforslaget.

Et *andet mindretal* (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de af S og SF stillede ændringsforslag og det af økonomi- og erhvervsministeren under nr. 1 stillede ændringsforslag. Såfremt det af S og SF under nr. 2 stillede ændringsforslag ikke vedtages, stemmer mindretallet for det af økonomi- og erhvervsministeren under nr. 3 stillede ændringsforslag.

Politiske bemærkninger

Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis, Socialistisk Folkepartis og Radikale Venstres medlemmer af udvalget finder det meget uhensigtsmæssigt, at dele af lovforslaget baseres på unøjagtige beregninger efter AMVAB-metoden, således som ministeren redegør for i svaret på spørgsmål 2, hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen beklager fejlen i beregningerne. S, DF, SF og RV indskærper over for ministeren, at udvalget forventer, at fremtidige beregninger, der baseres på AMVAB-metoden, kvalitetssikres, inden de anvendes i den politiske beslutningsproces.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Radikale Venstres medlemmer af udvalget er endvidere grundlæggende imod, at forbuddene mod rabatkuponer og købsbetingede konkurrencer ophæves, men erkender at dette er nødvendigt for at bringe markedsføringsloven i overensstemmelse med EU-retten.

Partierne noterer sig med tilfredshed, at økonomi- og erhvervsministeren i samråd i Erhvervsudvalget den 3. maj 2011 tilkendegav, at regeringen fortsat vil arbejde for, at direktivet ændres, så det bliver muligt at genindføre de danske forbud mod rabatkuponer og købsbetingede konkurrencer. Direktivet bør ændres, så der bliver tale om minimumslovgivning, hvor det bliver op til hver enkelt medlemsstat at regulere forholdene omkring rabatkuponer og købsbetingede konkurrencer.

Det af S og SF stillede ændringsforslag vedrørende markedsføringslovens § 16 begrundes i, at ophævelsen af kravet om skiltning med organiseret rabat ikke er påkrævet i direktivet. Derfor mener partierne ikke, at nødvendigheden af ophævelsen er tilstrækkeligt godtgjort.

Det må forventes, at der med ophævelsen af forbuddene vil opstå tvister i forbindelse med brugen af rabatkuponer og købsbetingede konkurrencer, hvorfor partierne finder det nødvendigt, at der afsættes midler til Forbrugerombudsmandens behandling af disse sager. S, SF og RV finder, at tilgængelighedskravet bør opfyldes ved blot en enkelt sms til telefonen, når teknologien tillader det, f.eks. ved sms til smartphones. Opfyldelsen af tilgængelighedskravet bør således som udgangspunkt være teknologineutral.

Partierne finder det beklageligt, at der med lovforslaget ved brug af rabatmærker ikke som hidtil kan stilles krav om, at værdien af mærket og udstederens navn skal fremgå af hvert enkelt mærke. Partierne noterer sig dog, jf. ministerens svar på spørgsmål 15, at ophævelsen af kravet er nødvendig for at bringe markedsføringsloven i overensstemmelse med EU-retten.

Endelig finder partierne det nødvendigt, at der foretages en analyse af rabatkuponers og købsbetingede konkurrencers betydning for prisgennemsigtigheden og prisdannelsen.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har desuden noteret sig, at økonomi- og erhvervsministeren i samrådet i Folketingets Erhvervsudvalg den 3. maj 2011 og i en række besvarelser har tilkendegivet, at regeringen ønsker at bevare de danske forbud mod rabatkuponer og købsbetingede konkurrencer. Samtidig har ministeren lovet at tage fornyet kontakt til EU-Kommissionen vedrørende direktivet om urimelig handelspraksis, så der presses på for, at det nationalt bliver muligt at regulere forhold omkring bl.a. rabatkuponer og købsbetingede konkurrencer. DF finder det vigtigt, at det er de enkelte lande, som selv regulerer forhold omkring salgsfremmende foranstaltninger, herunder rabatkuponer og købsbetingede konkurrencer.

Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af *økonomi- og erhvervsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) I nr. 3 indsættes efter »§§ 10 og 11« ordene: »med tilhørende overskrifter«.

[Teknisk korrektion]

Af et *mindretal* (S og SF), tiltrådt af et *mindretal* (RV og EL):

2) Nr. 5 udgår.

[Opretholdelse af oplysningskrav i forbindelse med organiseret rabat]

Af *økonomi- og erhvervsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (V, DF og KF):

3) I nr. 5 indsættes efter »§ 16« ordene: »med tilhørende overskrift«.

[Teknisk korrektion]

Af et *mindretal* (S og SF), tiltrådt af et *mindretal* (RV og EL):

4) Nr. 7 affattes således:

»7. I § 30, stk. 3, 1. pkt., ændres »§§ 9-11« til: »§ 9«.«
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 2]

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om en teknisk korrektion, som indebærer, at overskrifterne til §§ 10 og 11 også ophæves.

Til nr. 2 og 4

Oplysningskrav i forbindelse med brug af organiseret rabat opretholdes.

Til nr. 3

Der er tale om en teknisk korrektion, som indebærer, at overskriften til § 16 også ophæves.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

Helge Sander (V) fmd. Torsten Schack Pedersen (V) Marion Pedersen (V) Lars Christian Lilleholt (V) Erling Bonnesen (V) Colette L. Brix (DF) nfmd. Pia Adelsteen (DF) Carina Christensen (KF) Rasmus Jarlov (KF) Orla Hav (S) Benny Engelbrecht (S) Henrik Dam Kristensen (S) Niels Sindal (S) Karsten Hønge (SF) Steen Gade (SF) Morten Østergaard (RV) Frank Aaen (EL)

Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47
Socialdemokratiet (S)	45
Dansk Folkeparti (DF)	24
Socialistisk Folkeparti (SF)	23
Det Konservative Folkeparti (KF)	17
Radikale Venstre (RV)	9
Enhedslisten (EL)	4
Liberal Alliance (LA)	3
Kristendemokraterne (KD)	1
Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Siumut (SIU)	1
Tjóðveldi (T)	1
Sambandsflokkurin (SP)	1
Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 160

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra økonomi- og erhvervsministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ændringsforslag, fra økonomi- og erhvervsministeren
5	Henvendelse af 19/4-11 fra Forbrugerrådet
6	Talepapir fra samrådet 3/5-11 om samrådsspørgsmål A, fra økonomi- og erhvervsministeren
7	1. udkast til betænkning
8	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 160

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvorfor lovforslaget har været sendt i høring med blot 14 dages frist, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om en beregning af de administrative lettelser for de butikker og forretninger, som reelt vil mærke konsekvenserne af, at kravet om organiseret rabat ophæves, idet en lang række butikker og forretninger ikke vil mærke nogen konsekvenser, da reglerne på området ikke følges, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvor meget andelen af varer i Danmark, der sælges på tilbud, forventes at stige som følge af afskaffelsen af specialforbuddene i markedsføringsloven, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvordan det sikres, at detailforretninger er i stand til at modstå pres fra leverandører om at anvende rabatkuponer og købsbetingede konkurrencer, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvad ministeren vil gøre for at sikre, at den rabat, som forbrugere, der benytter sig af rabatkuponer, får, er reel, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvilke byrder forbrugere, der gerne vil have adgang til rabatter, pålægges, når disse gives via rabatkuponer, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvor meget detailhandelens administrative byrde forventes at stige som følge af afskaffelsen af forbuddet mod rabatkuponer og købsbetingede konkurrencer, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvilke konkrete forbud Tyskland, Tjekkiet, Spanien, Italien, Østrig, Polen, Portugal, Frankrig og Finland har fået problemer med, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvad ministeren hidtil har gjort for at få en række lande til at bakke op om, at salgsfremmende foranstaltninger skal undtages fra anvendelsesområdet for direktivet om urimelig handelspraksis og overlades til national regulering, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om ministerens kommentar til Forbrugerrådets undersøgelse fra januar 2011 om, at skiltene rent faktisk har betydning for mange forbrugere, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 19/4-11 fra Forbrugerrådet, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om kommentar til EU-kommissionens svar på spørgsmål E-10017/2010 og E-00174/2011, hvoraf det fremgår, at Kommissionen mener, at alle medlemsstaterne var bevidste om, at nationale forbud mod salgsfremmende foranstaltninger skulle afskaffes som følge af direktivet, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om, hvor mange virksomheder der oplever kravene som følge af bestemmelsen om organiseret rabat som overflødige og forholdsvis bureaukratiske, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. , om det med lovforslaget fortsat vil være påkrævet, at værdien af et rabatmærke fremgår af mærket, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
15	Spm. om en redegørelse for, om der i henhold til lovforslagets formulering af § 9, stk.1, ikke i fremtiden skal stilles krav om udstederens (firma)navn og værdien af mærket på hvert enkelt rabatmærke, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
16	Spm. om en opdatering vedrørende det tyske lovforbud mod købsbetinget konkurrence, herunder den præjudicielle afgørelse, som man fra tysk side afventer, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
17	Spm. om en redegørelse for den reelle byrdelettelse for de erhvervsdrivende ved en ophævelse af § 16, samt hvordan denne byrdelettelse er beregnet, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
18	Spm. om ministeren ved hjælp af AMVAB-metoden vil beregne de administrative omkostninger ved en ophævelse af forbuddet mod rabatkuponer og købsbetingede konkurrencer under antagelse af, at mindst 50 pct. af de erhvervsdrivende anvender disse muligheder, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
19	Spm. om, hvor mange ressourcer der vil blive afsat til, at Forbrugerombudsmanden kan håndhæve retningslinjerne om prismarkedsføring, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
20	Spm. om, i hvilken udstrækning ministeren mener, at det i fremtiden vil være muligt for forbrugerne at finde retvisende priser på nettet, hvis rabatkuponer bliver gældende, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

- 21 Spm. om, hvad grunden er til, at Danmark under forhandlingerne i EU ikke sørgede for at få de danske specialforbud indføjet i bilaget til direktivet om urimelig handelspraksis, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om, hvad baggrunden er for, at der gælder særlige regler med hensyn til tilgængelighedskrav for markedsføring via sms, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag, således at den nuværende § 10, stk. 1, § 10, stk. 2, og § 16 i markedsføringsloven fastholdes, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at rabatkuponer, der sendes via sms til smartphones eller andre mobiltelefoner, lever op til lovforslagets oplysningsforpligtelser, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvordan ministeren forventer, at Forbrugerombudsmanden vil sikre, at rabatkuponer lever op til oplysningsforpligtelserne, når reglerne træder i kraft, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 160

Samråds- spm.nr.	Titel
A	Samrådsspm. om ministeren kan bekræfte, at regeringen i forbindelse med det kommende danske EU-formandskab og den forestående revision af direktivet om urimelig handelspraksis fortsat vil arbejde for, at salgsfremmende foranstaltninger skal undtages fra direktivets anvendelsesområde, til økonomi- og erhvervsministeren

Bilag 2

To af udvalgets spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og svarene er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 2:

Vil ministeren beregne de administrative lettelser for de butikker og forretninger, som reelt vil mærke konsekvenserne af, at kravet om organiseret rabat ophæves, idet en lang række butikker og forretninger ikke vil mærke nogen konsekvenser, da reglerne på området ikke følges? Samtidig ønskes en mere detaljeret beregning af, hvordan de administrative lettelser kan opgøres til 155 mio. kr., jf. bemærkningerne til lovforslaget s. 7-8.

Svar:

De administrative konsekvenser af lovforslag og udkast til bekendtgørelser måles af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Det er derfor også Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der har bidraget med oplysningerne til lovforslaget om de administrative byrder.

Jeg har på den baggrund forelagt spørgsmålet for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der oplyser følgende, som jeg kan henholde mig til:

»Målingerne af de administrative byrder bliver foretaget ved at undersøge, hvor byrdefuldt det er for de erhvervsdrivende at skulle leve op til de oplysningskrav, der følger af en given bestemmelse. Udgangspunktet for målingerne er, at kravene efterleves fuldt ud af de omfattede erhvervsdrivende.

De administrative konsekvenser af bestemmelsen om organiseret rabat blev målt i forbindelse med målingerne af samtlige daværende love og bekendtgørelser i 2004-2005. I forbindelse med besvarelsen af dette spørgsmål blev styrelsen opmærksom på, at den oprindelige måling tog udgangspunkt i, at samtlige af de omfattede erhvervsdrivende tilbyder organiseret rabat.

Det er frivilligt om erhvervsdrivende tilbyder organiseret rabat. På den baggrund blev der derfor igangsat en genmåling mhp. på at afklare, hvor stor en andel af de omfattede erhvervsdrivende som tilbyder organiseret rabat. Målingen viser, at kun ca. 25 pct. tilbyder organiseret rabat.

AMVAB-metoden fastlægger nogle afgrænsninger for, hvad der indgår i målingerne, og hvad der ikke indgår. En specifik afgrænsning er, at en frivillig administrativ aktivitet som udgangspunkt ikke er at opfatte som en administrativ byrde, da det er en byrde, som virksomhederne kan undgå. I det konkrete eksempel vedrørende kravet om organiseret rabat bliver de erhvervsdrivende således kun pålagt en administrativ byrde, hvis de vælger at tilbyde organiseret rabat.

Visse principielt frivillige aktiviteter kan imidlertid være helt nødvendige for, at en virksomhed kan være på markedet, og AMVAB-

metoden indeholder derfor den modificering, at frivillige byrder alligevel opfattes som administrative byrder, hvis mere end 50 pct. af de af reguleringen omfattede virksomheder benytter sig af den frivillige mulighed. Eksempelvis indgår ansøgning om landbrugsstøtte som en administrativ byrde, da mere end 50 pct. af danske landbrug ansøger om dette. Det er ikke tilfældet i det konkrete tilfælde.

Da den seneste måling viser, at kun ca. 25 pct. af alle virksomheder tilbyder organiseret rabat, burde bestemmelsen om organiseret rabat ikke have indgået i de oprindelige målinger. Det indebærer, at ophævelsen af bestemmelsen ikke giver den forventede lettelse i de erhvervsdrivendes administrative byrder på 155 mio. kr.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er ansvarlig for AMVAB-målingerne af de administrative konsekvenser, der udføres af eksterne konsulentfirmaer i samarbejde med styrelsen og den konkrete ressort myndighed. Ved målingen af bestemmelsen om organiseret rabat blev det i 2004-2005 ved en fejl lagt til grund, at alle virksomheder tilbød organiseret rabat. Ingen af de tre parter var på daværende tidspunkt opmærksomme på fejlen.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen beklager fejlen i beregningerne. Styrelsen blev først opmærksomme på denne fejl i forbindelse med en fornyet måling, der er blevet foretaget med henblik på besvarelse af dette spørgsmål.

Afslutningsvist kan det nævnes, at flere af de virksomheder, der frivilligt vælger at tilbyde organiseret rabat, i genmålingen gav udtryk for, at de oplever kravene som følge af bestemmelsen om organiseret rabat som overflødige og forholdsvis bureaukratiske. Ophævelsen af bestemmelsen vil derfor indebære en reduktion af virksomhedernes oplevede administrative byrder.«

Spørgsmål 5:

Hvis prisen på et produkt hæves, lige inden rabatkuponen sendes ud, er besparelsen ikke reel, men det kan være svært for forbrugeren at gennemskue, fordi der intet krav er om, at før- og nupris skal oplyses på kuponen. Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at den rabat, som forbrugere, der benytter sig af rabatkuponer, får, er reel?

Svar:

Med lovforslaget foreslås den nuværende regel i markedsføringslovens § 9 om salgsfremmende foranstaltninger præciseret, således at forbrugerne får mulighed for at gennemskue tilbud ved brug af salgsfremmende foranstaltninger. Den foreslåede bestemmelse i § 9 præciserer, at salgsfremmende foranstaltninger, herunder i form af rabatkuponer, skal markedsføres således, at tilbudsbetingelserne er klare, tydelige og let tilgængelige for forbrugeren, og der må i øvrigt ikke udelades væsentlige oplysninger, som er egnet til mærkbart at forvride forbrugers økonomiske adfærd.

Formålet med bestemmelsen er, at forbrugeren modtager alle de oplysninger, der skal bruges i købsituationen til at bedømme pris og kvalitet, og de oplysninger, der er nødvendig for at undgå, at forbrugeren bliver vildledt.

Bestemmelsen supplerer markedsføringslovens generelle krav om god markedsføringsskik i § 1 og vildledningsforbuddet i markedsføringslovens § 3.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget, at oplysninger om besparelser og andre prismæssige fordele ved brug af rabatkuponer skal være retvisende og reelle. Sådanne udsagn skal derfor som udgangspunkt ske i overensstemmelse med Forbrugerombudsmandens retningslinjer om prismarkedsføring. I modsat fald vil udsagnene i konkrete tilfælde kunne anses for vildledende og være i strid med markedsføringslovens § 3.